

TELEGRAFULU ROMANU.

Telegrafulu Romanu ese Dumineca si Joi'a, la fie-care doue septemani cu adausulu Foisioerei. — Preenumeratiunea se face in Sibiu la espeditor'a foiei, pre afara la c. r. poste cu bani gat'a prin scrisori fiancate, adresate cátra espeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sibiu este pre anu 7 fl. v. a., iar pre o jumetate de anu 3 fl. 50 cr.

Nr. 50.

ANULU XXV.

Sibiu 26 Iunie (8 Iuliu) 1877.

Pentru celelalte párti ale Transilvaniei si pentru provinciile din Monarchia pre unu anu 8 fl., iéra pre o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru strainetate pre anu 12 fl., pre o jumetate de anu 6 fl. v. a. Inseratele se platescu pentru antái'a óra cu 7 cr. sirulu, pentru a dóu'a óra cu 5 1/2 cr. si pentru a trei'a repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Resbelulu.

Sibiu, 25 Iunie
7 Iuliu

Stavil'a, ce oprea armat'a rusésca a napadi Bulgari'a nu mai esista. Pe podurile, ce léga acum malurile Dunarei trece óstea rusésca pe pamentu turcescu si se revarsa preste tiér'a inimica. Din Constantinopole se încerca a se insielá pe sine si pe altii unu tempu óre-care despre insemnatarea avantajelor, ce au dobanditu rusii. Se sustiene ca Bulgari'a, care nu s'a pututu aperi la Dunare, va fi aperiata la malurile riului Iantr'a si rusii, cari voru mai scapá din bratiile lui Abdul-Kerim, 'si voru aflá mormentulu pe stâncile Balcanului. Insa aceste frase nu oprescu armat'a rusésca in inaintare. Tirnov'a, vechi'a capitala a Bulgariei si chei'a strimtoerei dela Sibc'a, care duce preste Balcanu, este in contr'a tuturor desmintirilor in mân'a rusilor. Comisariulu rusescu Tscherskaski este denumitu de guvernatoru civilu alu Bulgariei, cu resiedinti'a in Tirnov'a; intrég'a administratiune cu servitiulu postalu si telegraficu s'a organizatu si s'au scrisu alegerile pentru consiliulu municipalu.

Armat'a romána inca a inceputu trecerea Dunarei; 2000 románi au trecut Dunarea in nóptea spre 1 Iuliu st. n. la Cetate. Acésta trecere se vede ca a avutu mai multu caracterulu unei recunósceri. Trecerea principale a armatei románe va avé locu la Gruia.

Biroulu telegraficu ne comunica din Petropole scirea, ca rusii au ocupatu (28 Iunie st. n.) cetatea Babadagh (Dobruja).

De pe câmpulu resbelulu din Asi'a ne vinu prin telegramele oficiale turcesci cele mai contradictóre sciri. Faptu este, ca ataculu rusilor asupra positiunei fortificate la Zevinu nu le-a succésu. Nededati cu astfelu de evenimente, turcii au scornitu o multime de minciuni a la Ardahanu si anume, ca rusii s'aru fi retrasu indareptulu fortaretei Carsu si ca s'au lasatu de bombardarea acestei fortarete. Si pentru a face aceste sciri cu atátu mai incredibile telegramele din Constantinopole ne anuncia ca turcii au luatú ofensiv'a in contr'a rusilor. Nimic'a n'aru fi rusilor mai bine venit, decâtú, déca turcii aru parasí positiunile scutite si aru coborí la siesu pentru a primí o lupta.

Avantagiile mari, cari aru fi dobanditu Suleimanu Pasi'a prin impreunarea cu corpulu lui Ali Saib Pasi'a la Spuzá, care aparitiune a costatu sângele a 8000 ómeni, paru a fi nule, cáci profunda tacere domina pe câmpulu resbelulu din Muntenegru. Ce cercu de activitate va fi avendu óre guvernatorulu nou turcescu alu Muntenegrulu, sub astfelu de impregiurári?

Patru sialupe rusesci au facutu o incercare pentru a aruncá in aeru unu monitoriu turcescu, care se afla in apropiere de Nicopoli.

Despre acestu evenimentu cetimu in „Timpulu“:

Lupt'a a fostu crâncena.

Cu totu foculu de pe monitoriu, cele patru canoniere nu si-au parasitu intreprinderea. Un'a din ele aru fi reusitu chiaru a debarcá pe tierrulu turcescu, de unde oficiarulu, ce o comandá, a trasu trei lovituri de revolveru, in

fára succésu, asupra capitanulu monitoriulu, care iesise pe coperta pentru a comandá miscárele vasulu, cari trebuiau sa fia rapedi si bine calculate, spre a se puté inlaturá pericolulu la care erá espusu. Capitanulu a fostu totusi ranitu de unu glontiu de pe un'a din canoniere.

Intreprinderea rusilor, ni se asigura, n'a reusitu pre deplinu, de órece monitoriulu n'a pututu fi atinsu de torpile, dar' aru fi avutu de efectu de a-lu imobilisá cu desaversire, fiindu-ca in giuru i s'aru fi asediatu preste totu torpile, cari l'aru puté aruncá in aeru la cea mai mica miscare.

Capitanulu románu Ioanu Botezu, care fú greu ránitu la Calafatu, s'a decoratu prin decretu domnescu cu stéu'a Romaniei.

Jurnalulu „Standard“ aduce scirea din Constantinopole ca tiarulu a declaratú Bulgari'a de independenta.

Cuartaifulu generalu rusescu s'a mutatú la Sistov'a.

„Press'a“ afla din sorginte siguru ca in urm'a unei scrisori, primita de guvernulu dela cuartaifulu generalu rusescu, s'a si datu ordine cá trupele románe de indata sa ocupe positiunile armatei ruse dela Turnu-Magurele.

Revist'a politica.

Scirile din Belgradu urméza a fi mai multu, ori mai putienu contradictóre. Unele ne facu a crede, ca Serbi'a va intrá cátu mai curendu in actiune; iéra altele ne asigura, ca va remanea si pe mai departe neutrala. Negresitu in cele dintáiú siedintie ale scupcinei, cestiunea se va lamurí. In 2 Iuliu st. n. principele Milanu a deschisu prin unu mesagiu scupcin'a. Mesagiulu accentuéza ostenele Serbiei pentru implinirea misiunei natiunale si speréza ca istori'a va insirá resbelulu ultimú intre meritele Serbiei si astépta plinu de credintia frupte, ce va aduce sângele versatu, cáci rezultatele a unoru miscári natiunale asiá mari de regula nu se ivescu indata. Sângele serbescu nu va fi cursu in zadaru, nici pentru crestini din orientu, nici pentru interesele umanitatiei, nici pentru viitorulu Serbiei. Principele se provóca la cuvintele sele, exprimate cu ocasiunea incheiárei pácei, ca sórtea crestiniloru jace in mâni mai puternice. Evenimintele au adeveritu aceste cuvinte. Principele vorbesce despre caletori'a sea la cuartaifulu generalu rusescu, intreprinsa pentru a aduce imperatulu Alesandru multiamita pentru scutulu puternicu datu. Principele se simte fericitu a anuncia adunárei, ca monarchulu marinosu l'a primitu fórtu afabilu si l'a asiguratú, ca poporulu serbescu nu va încetá a fi obiectulu ingrigirii sele parintesci. Sub aceste impregiurári principele invita pe scupcin'a a incepe lucrárele sele, pentru cari este chiamata si 'i recomanda a fi circumspecta, cáci o directiune falsa in aceste momente hotaritóre, ba chiaru unu concludu neprecugetatu aru putea compromite prospectele, cari se oferu Serbiei.

Este semnificativu cându oficio-sulu „Fremdenblatt“ dice cu privire la Serbi'a in primulu Vien'a din 3 Iuliu: „Noi atátu amu facutu pentru

Serbi'a, încátu nu ne mai putemu propune, a nu mai face nimic'a. Chiaru déca guvernamentalii din Belgradu aru comite gresieli si escese politice, credemu ca aceste nu voru avea influentia asupra decisiuniloru nóstre. *La nici unu casu Austro-Ungari'a nu va fi rapita la pasi inimici in contr'a principiulu invecinatu.*

„Fremdenblatt“ deci ne signaliséza o fasa nóua a politicei austro-ungare. Ce dicu magiarii la acést'a politica representata prin contele Andrassy?

Corespondentulu din Vien'a a jurnalulu „Daily Telegraph“ raportéza ca scirea despre o *mobilisare partiala a Austriei* se adeveresce. In ministeriulu de resboiu s'a tienutu ieri (2 Iulie st. n.) o conferintia, la care au luatú parte directorii a trei societáti de cái ferate austriace, sud-austriace-lombardine si de statu, precum si cei dela societátile austriace de navigatiune. S'au luatú urmatórele hotariri: Loidulu austriacu va pune la dispositiunea regimulu *douedieci corabii de transportu*, cari voru stationá in Pol'a si Rovigno. Cele doue societáti ale riurilor Drave si Save predau regimulu tóte corabiile si náile de transportu, cari se voru folosi pentru a transportá la Eseg, Neusatz, Petruwardein, Sisec, Gradisc'a etc. munitiunea ce se afla in magaziiile militare din Marburg, Pragerhof, Steinbrück, Agram si Varasdin. Scopulu acestoru dispositiuni este a nu impovará cáile ferate spre a avé o magazie pe sém'a armatei, care are sa opereze intre riurile amintite. Trecerea principala se va face la Novi; cetátile Karlstadt, Ogulin si Petrinia suntú destinate a servi cá deposituri principale si se voru legá cu Novi prin o cale ferata. Calea ferata de sudu a primitu instructiune cá sa sporésca numerulu trenuriloru cu cáte doue pe fie-care di.

Societatea de navigatiune de pe Dunare este avisata a pune administratiunea sea sub inspecti'a militará; deocamdata inse va functioná in modulu indatinatu de mai nainte.

Domnulu G. Chitiu, ministrulu culteloru si invetiamentulu publicu din Romani'a, si-a datú demissiunea.

Pertractárele subcomiteteloru *ambeloru deputatiuni pentru deliberarea cuotei* au remasu *fára resultatu*. Deputatiunile voru raportá parlamenteloru, cáror'a le compete decisiunea.

In Belgradu circula faim'a despre o *crisa ministeriala*.

Discursulu

deputatulu Parteniu Cosm'a tienutu in *siedinti'a dela 30 Iunie a. c. in camer'a Ungariei in cestiunea orientala.*

(Fine.)

Secuii trecu adese-ori cu diecile si cu sutele pe de di in Romani'a, pentru cá sa póta trai, — apoi dar' numai acelor'a, cari mai bine pricepu limb'a tieiei vecine, sa nu li fia permis a merge acolo, pentru cá cu lucrulu sa-'si castige pánea de tóte dilele!?

S'a intemplatú, ca vr'o 5—6 ómeni au trecutú preste granitia, si póte ca intre acei'a a fostu vr'unu teneru, care din simpathia, cátra consangeni

sei, aru fi doritu sa intre in armat'a romána. Dar' apoi póte-se acést'a impededá? nici nu este o crima atátu de mare. Pentruca si aici s'au inrolatu pentru armat'a turcesca, si inca atátu au concursu pentru a fi primiti si tramisi la turci, încátu in arma s'au crediutu de unu ce necesariu, a-i admoná prin diurnale sa remana acasa, cáci consulatulu turcescu nu li dá spese de drumu.

Chiaru astadi cetimu in diurnale unu telegramu, ca unu conte *Batthiányi* s'a inrolatu in armat'a turcesca cá voluntariu.

In Fagarasiu inse nu s'a intemplatú nici atát'a, unulu din acei 5—6 insi s'a si reintorsu acasa, ér' cei-lalti suntú lucratori.

Dar' inca si decâtú acést'a este mai gravu si mai condemnabilu inaintea mea aceea ce s'a intemplatú in tempulu mai recinte. (S'audimu! S'audimu!)

In dilele trecute, mi se pare in 22 séu 23 l. c. ni anuncia unu telegramu din Clusiu ca: *„Valachii se rescóla, 60 de valachi au navalitu asupra comunei Hosszu-aszó, unde jefuescu si ucidu, — possessorii fugiti din comune spunu ca inainte de indepartarea lorú s'au descarcatu celu putienu 300 de puscaturi, pretorele au acúratu ostasime telegrafandu ca valachii jafuescu“ (az oláhok rabolnak).*

A dóu'a di vine unu dementi scurtu care dice ca: *„casulu dela Hosszuaszó n'are caracteru politicu, numai unu mortu si unu ránitu a fostu“*, — deci unu picu de spaima totu a mai lasatu in animele agitate.

O fóia din Pest'a apoi se pune si enaréza deamenuntulu intemplarea reducandu-o la o cestiune *agraria* si dice ca: *„rescól'a s'a intemplatú din incidentulu comassárei, — pentruca poporulu, fostii iobagi, cari 'si tragu inspiratiunile din Blasiulu invecinatu, s'a opusu la efeptuirea comassárei ordinate de judecatoria.*

Ast'a poveste apoi fiindu predata intr'unu tonu siguru si cu specializare a intempinatu crediementu pretotindenea, de-si maiortatea acelei comune constá din magiarii, pre cari inca nimenea nu i-a inculpatu, ca 'si tragu inspiratiunile din Blasiu.

Si cum stá treb'a? Totu lucrulu este o *jafuire* triviala! Au jafuitu pre unu jidanu avutu, si faptuitorii n'au fostu mai multi cá 6—7. Toti hoti, pre cari nimenea nu-i cauta dupa natiunalitate pentruca nimenea nu este superbu de asta categoria de ómeni, dar' in fine nici n'au fostu románi, celu putienu foile asiá scriu, ca primipilulu lorú aru fi o ruda de a respectivulu jidanu jafuitu.

Acel'a care a depesiatu acésta faima, a sciutu pré bine, cum stá treb'a, insa fiindu-i scopulu a alarmá opiniunea publica in contr'a romániloru, nu s'a sfiutu si chiaru din unu jafu ordinariu a formá o *rescól'a* valacha (oláh).

Foile seduse sciu pré bine déjà, cum stá lucrulu, dar' óre aflatus'a barem un'a carea sa-'si respecteze demnitatea sea atát'a cá sa dogenésca pre colportatorii acestoru faime?! Dorere, ca nici un'a nu s'a aflatu.

De astfelu de mijlóce se folosesce acea aliantia denunciatória, carea cu calumniele sele sistematice cassinéza guvernulu neplaceri continue, pe magiarii i agitéza — pentruca suntú si de acei'a, cari credú in astfelu de

lucruri, ér' la români produce o indignatiune profunda, si nemultiamire.

In contr'a acestei directiuni fui silitu a luá cuventulu, rogându-ve cá astfelu de sciri nefundate sa nu se aduca aici.

Eu nu dicu, ca dlu Orbán Balázs insusi aru fi fauritu scirile acestea, pentruca 'lu tienu necapabilu de asiá ce-va, fára ca elu este sedusu de jurnalistica.

Inse *dechiaru categorice de calumnia tóte faimele, cari suspicióneza patriotismulu si loialitatea româniloru, si rogu pe on. guvernulu cá sa me refrânga de cum-va n'amu dreptu, dar' totodata rogu si pre condeputati mei si pre jurnalistica, cá in interesulu salutei patriei, a pácei comune si a buneí intielegeri sa se lapede de asemenea suspicióndri.*

Ér' încátu privesce cestiunea de pe tapetu, eu 'mi esprimu placerea pentru dechiariunea facuta de guvernulu, carea o consideru de garantia destula, ca interesele statului nostru voru fi aperate si in viitoriu precum au fostu in trecutu, cu tactu si corresponsiuntoriu pusetiunei nóstre.

Nu apartienu acelor'a, cari afla possibilu sustinerea statului quo in Turci'a, chiaru si de cum-va aru invinge turcii.

Aceea este lucru absolutu imposibilu.

Dar' pentru noi, sustinerea statului quo intre referintiele din Turci'a nici ca este de doritu.

Nu póte fi in interesulu nostru, cá la marginile tiei nóstre sa fia revolutiunile in permanentia, cá in vecinatatea nóstra lângá festi'a (kanócz) aprinsa sa fia turnulu cu pravu de pusica, pentruca totu-déun'a amu fi espusi pericolului, cá pravulu de pusica sa explodeze si sa respandésca foculu si la noi.

Déca este cine-va, cáruia i stá in interesu cá acolo sa se infintieze staturi consolidate cu popóre indestulite, apoi noi suntemu mai cu séma acel'a, pentruca noi inca avemu popóre de unu sânge cu cele de dincolo, si de cum-va dupa dechiariunea dlu ministru presiedinte nici chiaru soldatului nu i se póte denegá dreptulu de a avé simpathii si antipathii, — cu atátu mai putienu se póte cere dela unu cetatienu liberu, cá elu sa nu nutrésca simpathii pentru consângenií sei.

Cea mai mare garantia pentru esistinti'a statului nostru in viitoriu este, cá popórele acelea la otarele tiei nóstre sa vietuiésca in multiamire; — deci sum convinsu, ca atunci, cându va sosi tempulu, cá in privinti'a modului constituierei nóveloru formatiuni in orientu si statulu nostru sa-'si valoreze influinti'a sea, va nisui guvernulu nostru intr'aceea, cá popórele acelea sa devina staturi independinte guvernate in modu constitutiunali, si cá intr'ensele sa domnésca indestulirea.

Eu n'amu auditu inca, ca Franci'a s'aru teme ca o va inghití Belgiulu numai pentruca poporul acestui'a inca este francesu; si viceversa: nici aceea n'amu auditu: ca miculu Belgiu aru dorí sa se contopésca in marea si gloriós'a Franci'a numai pentruca si elu este francesu.

Multiamire si fericire trebe creatu on. camera! aici si acolo, si acést'a este pentru noi cea mai mare garantia fatia de cestiunea orientala cea atátu de perhorrescata!

✧ Discursulu

deputatului Dr. Polit. tîenutu in siedinti'a dela 28 Iunie in camer'a Ungariei.

On. Casa! Déca amu intielesu bine declaratiunea guvernului, sensulu ei este, ca Austro-Ungari'a nu va esí din cerculu legaminteloru ce o tienu strensa de Germani'a si Russi'a. Acést'a declaratiune m'a satisfacutu in totulu, pentruca desfácareá acestoru legaminte aru fi unu supremu periculu pentru monarchi'a nóstra.

Nu esista statulu in Europ'a, ale cáruí desvoltári sa fia atátu de strensu legate de desvoltarea cestiunei orientului, si a-si putea dice ca, intarirea Austro-Ungariei inaintéza paralelu cu decadinti'a imperiului otomanu. Dupa batali'a dela Mohaci, monarchi'a austriaca, fára invingerea turciloru, nici odata n'aru fi potutu deveni putere mare. In acelu tempulu, directiunea politica érá simpla de totu: monarchi'a austriaca tindea a nimici cu totulu puterea musulmana; ea urmarea o politica agresiva.

Proclamatiunea imperatului Leopoldu I adresata popóreloru crestine si deosebitu serbiloru, se asémenea multu cu proclamatiunea tiarului Nicolae, adresata popóreloru crestine inaintea resbelului Crimeei. Pre cându inse Austri'a inaintá spre Dunarea inferióra, spre peninsul'a balcanica, de odata se intální fatia in fatia cu o alta putere, care de asemenea inaintá spre Dunare, spre peninsul'a balcanica. Acést'a intálnire constituie punctulu de schimbare in mersulu politicei austriace, pentruca acést'a alta putere exercita cu totulu alta presiune, o presiune multu mai mare, asupr'a crestiniiloru din orientu. In urm'a acesteia, numai odata mai vediuramu pe Austri'a si pe Rusi'a procedându bratiu la bratiu in cestiunea orientului: pe tempulu lui Iosifu II. De atunci încóci politic'a Austriei este cu deseversire turcofila. Si acést'a politica turcofila, Austri'a a isbutitu sa o conserve in mijloculu chiaru alu celoru mai complicate impregiurári ce dominau in occidente; mai multu decátu atátu; principele Metternich voiá sa formeze o coalitiune contr'a Rusiei, care inse a fostu paralisata, mai nainte de nascere, tocmai din caus'a complicáriloru occidentale. O singura coalitiune s'a formatu contr'a Rusiei, pe tempulu resbelului Crimeei, si atunci nu prin initiati'a Austriei, ci prin acea a Franciei.

Si care póte fi sensulu atátu de multu citatei conventiuni din Parisu? Care póte fi sensulu garantárei integritátei Turciei? Integritatea garantata a Turciei nu esprima nimicu altu, decátu acelu interesu mare europénu, de a deschide o cale libera dealungulu acelu teritoriu care conduce din Europ'a in Asi'a si de a nu permite nici unei mari puteri a-si apropiá ceva-si din acelu teritoriu. Si care érá scopulu admisiunei Turciei in concertulu europeanu? Nimicu altu, decátu cá Turci'a sa se traduca, prin reforme, in statu modernu europeanu. Acestu din urma scopu insa, a fostu o colosala eróre.

In Turci'a, principiile teocratice suntu totu deodata principii de statu. Ceea ce nu se acórda cu coranulu, nu se acórda nici cu interesulu statului. Prin urmare, Turci'a nu póte deveni unu statu conformu celoru-lalte staturi europene. (Sgomotu). Putere esecutiva, care sa aplice iradeele si hat-humaiumurile, de asemenea nu esista, pentruca o asemenea aplicare aru nimici pe insasi Turci'a, cá atare, adeca cá statu mohametanu. Ca prin urmare, intr'unu asemenea statu nu póte fi vorb'a de constitutionalismu, acést'a e unu adeveru claru, cá lumin'a sórelui. (Sgomotu, miscári). Unu singuru esemplu voiú sa ve dau: In Bosni'a, marea maioritáte a populatiunei suntu serbii ortodoci. In urm'a decretárei constituiunei otomane trebuiá sa aléga si acést'a provincia cáti-va reprezentanti in parlamentulu din Constantinopole. Mudinulu inse, serifulu, pasi'a si valiulu au intielesu cu totulu altu felu dispositiunile nóuei constituiuni. Ei nu puteau pricepe, cum s'aru putea alege cine-va, pe care densii 'lu considerau cá inimicu alu coranului; din acést'a cauza, densii oprira a se alege vre-unulu din serbii ortodoci, astfelu ca acést'a populatiune, care numera preste 700,000 suflete, este reprezentata numai prin deputati turci si prin-

tr'unu jidanu si unu catolicu. Prin acést'a nu voiú sa constatu nimicu altu, decátu ca, acea dispositiune a tractatului din Parisu, acea dorintia a Europei intregi, de a transformá Turci'a in statu modernu europeanu, n'a fostu decátu o vana ilusiune! (Sgomotu).

Dela tractatulu din Parisu, Europ'a aru fi potutu sa se convinga, ca Turci'a este incapabila de reforme. In acestu tempulu inse, unu altu principiu, reformatoriu de statu, a ajunsu pe tapetu: principiulu natiunalitátei. Pe bas'a acestui principiu s'a efectuatu unirea Italiei si putienu mai târdiu a Germaniei. A venitu apoi rendulu orientului. Pe cându Ungari'a 'si aperiá autonomi'a in contr'a Austriei, se credea ca si acést'a e o consecintia a principiului natiunalitátei. Acést'a inse, firesce érá o mare eróre, (sgomotu si miscári), pentruca ras'a dominanta astadi in Ungari'a este tocmai acea care nesocotesce mai multu acestu principiu. Eata pentru care cuventu a trebuitu sa cada cu rusine planulu lui Kossuth, privitoriu la confederatiunea danubiana. (Sgomotu).

Si ce s'a facutu dupa acést'a?

Compromisulu dela 67; dualismulu austro-magiaru. Ide'a dominanta a acestui compromis érá, cá Austri'a sa aiba unu spriginu in mijloculu complicatiuniloru, prevediute de pe atunci, cari aveau sa nasca din resolvirea cestiunei orientului. Dar' dupa cum sta adi cestiunea, on. camera, este doveditu, ca acea idea nu érá decátu o ilusiune, o fantasia. Póte n'aru fi fostu numai fantasia, déca nu se petrecea acea mare transformare din 1870, in urm'a cárei'a Germani'a este avisata la aliati'a Rusiei. (Contestári.)

S'a disu, on. camera, ca Austri'a, cu cei 800 mii soldati ai sei aru fi potutu sa dicteze si sa impuna veto alu seu Rusiei, si ca in acestu casu, rusii de siguru n'aru fi intratu in Romani'a. Asemenea naivitate eu n'amu mai auditu si acelu care a vorbitu astfelu, nici odata n'a studiatu cestiunea orientului. (Sgomotu).

Acést'a reamintesce o fórte importanta fasa a cestiunei orientului, care se asémenea multu situatiunei actuale. La anulu 1828, principele Metternich miscase ceriulu si pamentulu, spre a formá o coalitiune contr'a Rusiei. Intreprinderea sea inse a suferitu unu adeveratu naufragiu, astfelu ca acela'si Metternich a fostu nevoitu a tramíte, cu putienu in urma, pe contele Fiquelmont la Petersburg spre a face amenda onorabila din partea Austriei. Si pentru ce a suferitu acestu naufragiu? Pentruca Franci'a n'a admisu coalitiunea. Se scie, ca Carolu alu X-lea i-a respunsu astfelu: „Eu voiú sa conservu relatiuni amicabile cu Rusi'a; si déca Rusi'a va atacá pe Austri'a, eu voiú procede dupa cum me voru povatiú impregiurárele; déca inse Austri'a va atacá pe Rusi'a, eu in acela'si momentu, voiú comandá armatei mele sa pornésca contr'a Austriei.“

On. Camera! Intre situatiunea de astadi, deosebirea unica e, ca rolulu Franciei l'a luat Germani'a si ca, déca astadi vre-unui barbatu de statu i-arú trece prin minte din nou formarea unei asemenea coalitiuni, de siguru ca nici la Berlinu n'aru intimpiná unu respunsu altfelu, decátu acelu alu regelui Carolu X. (Sgomotu. Miscare).

Dloru! Amu auditu adesea vorbindu-se de absolutismulu rusescu, in acést'a camera. Ei, domniloru, este fórte lesne a face teorii asupr'a absolutismulu, séu a constitutionalismulu; ómenii de sciintia insa, toti s'au unitu asupr'a adeverului, ca unu absolutismu francu e multu mai bunu decátu unu constitutionalismu deghisatu, fia acél'a in Turci'a, fia in Franci'a, fie ori si unde.

Dar', se imputa crestiniiloru, cá unu felu de crima, ca ei gravitéza spre Russi'a. Dar', domnií mei, ve intrebú, care din puteri s'a interesatu de sórtea acestoru crestini? Interesatus'a

Germani'a, ori Austri'a chiaru? Nu! Ei bine, pre cátu tempulu ei erau abandónati de Europ'a intréga, puteti d-vóstra sa le imputati ca ei gravitéza spre Russi'a, care singura a ridicatu drapelelu eliberárei lorú? Puteti d-vóstra imputá unui omu ce se inéca, ca elu sa acatia de aeru?

Amu mai auditu domniloru dicendu-se in acést'a camera, ca noi nu suntemu inamici ai acelorú popóre; din contra, libereze-se déca potú, numai insa sa nu se muscalésca. Ei bine, dloru, me iertati! Suntu doi ani dejá de cându a isbucnitú revolt'a in Erzegovin'a si Bosni'a. Si acesti resculati nu s'au luptatu decátu pentru libertate. Ací nu érá unu resbelu muscalescu. Si, cu tóte acestea eu n'amu intálnitu nici o simpatie in acést'a camera pentru sórtea acestoru crestini; din contra, amu intálnitu aceeasi antipatie, pe care o vedu astadi demonstrându contr'a Rusiei; mai multu decátu atátu: amu auditu, nu de multu, pre nobilulu baronu si deputatu, Kaas Ivoru, sustienendu, cu multa gratiositate, ca acesti crestini insurgenti suntu o banda de tâlhari. (Câte-va voci: Aveá dreptate!) Sa me iertati, eu, din parte-mi, déca a-si fi nobilu (nemesiu) magiaru, nu mi-asíu fi permisú nici odata acést'a injurie, pentru-ca magnatii unguri aru trebú sa scie, ca cele mai multe titluri de nobletia ale lorú le-au obtienutu tocmai prin luptele purtate contr'a turciloru. (Tacere profunda).

Si ce se póte imputá acestoru populatiuni crestine? Eu nu sciu decátu unu lucru, ca ele s'au leganatu in bratiile unei ilusiuni esagerate, creându ca potú de sine-le sa se elibereze. Dar' acést'a ilusiune a avut'o si Itali'a. De cáte ori n'audiamu pre Italiani, accentuându cu mándrie: „Italia fara da se.“ Acést'a insa totu atátu de putienu s'a adeveritu in Itali'a, cá si in peninsul'a balcanica. Si, intocmai dupa cum italianii n'au hesítatu sa invóce ajutoriulu Franciei absolute, crediv, ca nici crestinií peninsulei balcanice nu potú sa aiba nici unu scrupulu contr'a ajutoriului rusescu. Despre unu lucru insa ve asigurú, dloru, ca aceste popóre nu dorescu aneciunea rusésca, ci voru sa remána stápane pe sórtea lorú propria; dar', tocmai pentru ca ele nu dorescu aneciunea rusésca e unu cuventu mai multu cá ele sa nu póta dorí nici aneciunea austriaca.

Eu, care m'amu ocupatu multu de cestiunea orientului, nu gasescu altu mijlocu possibilu pentru solutiunea aceste cestiuni, decátu formarea a mai multoru staturi mici orientale. Numai facendu-se acést'a, interesulu Europei va puté sa se identifice cu interesele acestoru populatiuni, devenite mici staturi. Dar' audiu reflectándumi-se, ca acést'a intr'adeveru aru fi in acél'a-si tempulu panslavismulu in picióre, si acést'a e ce-va oribilu! Eu insa, dloru, nu consideru panslavismulu, decátu cá o teorema, asupr'a cárei'a mi-arú trebú câte-va óre, spre a ve tiené o prelegere! (Voci: N'avemu trebuintia!) Voiú fi scurtu, dloru. Panslavismulu contine in sine si resolvarea cestiunei polone nu dupa cum o vrea guvernulu rusu, dar' dupa cum o ceru patriotii slavi. Asiá dar' nu ve amagiti. Conceptulu panslavismulu nu póte fi identicu cu conceptulu panrusismulu.

Dar' aci, la resolvirea cestiunei orientului, nu póte fi vorb'a nici de panrusismu. Numai cându Russi'a s'aru incercá sa-si faca vr'o aneciune, Europ'a va fi in dreptu a-i opune veto alu ei, in virtutea tractatului din Parisu. Pána atunci insa nu, pentru-ca, dupa cum amu sustienutu mai nainte, sperantia nu mai esista cá Turci'a sa póta deveni vr'o-data statu europeanu.

Asiá fiindu, eu amu convictiunea, dloru, ca Ungari'a nu póte avé nici unu interesu a se opune formárei micelorú state autonome in oriente. Déca natiunea magiara s'aru teme de aceste formári de staturi, atunci aru face mai

bine sa-si sape de pe acum mormen-
tulu. (Sgomotu). Ungari'a nu póte avea
interesulu a se pune in dusmanie cu
tóte popórele din orientu.

In fine, dloru, amu auditu adese-
ori sustienendu-se, ca opiniunea pu-
blica a Ungariei aru fi turcofila. Eu
contestu acést'a, cu tóta forti'a con-
victiunei mele. (Intreruperi. Conte-
stári). Popórele Ungariei nu suntu tur-
cofile, si in Ungari'a nu esista curentu
turcofilu. (Contestári sgomotóse din
stáng'a).

Chiaru acum audii pre on. depu-
tatu alu Croatiei, d. Miskatovici, afir-
mându susu si tare ca poporulu cro-
atu nici-odata nu va tolerá, cá monar-
chi'a sa dea concursulu ei Turciei, con-
tr'a popóreloru crestine. (Voci: Pen-
tru acést'a n'o sa-i ceremu voi'a d-sele!)

Domnii mei, sustienu susu si tare
ca, déca esiste opiniunea publica in Un-
gari'a, acést'a este ca: croatii, serbii,
slovacii, ruthenii si românii nu suntu
pentru spriginirea Turciei, ci pentru
liberarea popóreloru crestine. (Sgo-
motu).

Esprimându dar' recunoscinti'a
mea pentru politic'a de abtinerere, ur-
mata pâna adi de guvernul, speru, ca
elu va impedeá si pe viitoriu de a ne
intâlni la Philippi. (Sgomotu prelungitu,
siedinti'a se suspende).

Corespondintie particulare ale „Telegr. Rom.“

Sibiu in 7 Iuliu 1877.
25 Iunie

Esamenle semestrle ale scólei po-
porale gr. or. din Sibiu-cetate, s'au tie-
nutu ieri in sala seminariului andre-
ianu in presentia unui publicu destulu
de numerosu, compusu parte din ono-
ratori din locu, parte din parintii co-
piloru din suburbii.

Fiindu scóla infintiata numai de
vr'o 2 ani, si neavendu vre-unu fondu
alu seu propriu ea s'a luptatu si se
lupta cu multe greutáti, cu deosebire
acum, cându se afla înca in plamadeala.
Multiamita inse staruinteloru neobso-
site ale parochului localu, aceste pe-
deci se delatura cu incetulu un'a dupa
alt'a si suntemu indreptatiti a crede,
ca acestu institutu va prosperá din ce
in ce totu mai multu, pâna sa ajunga
a puté fi transformatu in o scóla nor-
mala, care sa póta stá alaturea cu scó-
lele normale ale celoru-lalte confes-
inni din cetate. —

Scóla nóstra poporala din cetate
se cercetéza de baieti si baiete din ce-
tate si din suburbii. Numerulu loru in
anulu acést'a scolaru fatia de anulu
trecutu s'a sporitu, totusi nu trece inca
preste 30. Si acesti putieni intrându
in diferite intervaluri in instututu,
invetiatoriulu N. Reu a fostu silitu sa
faca mai multe despartieminte, decâtu
aru fi fostu de lipsa sub impregiurári
normale. Cu tóta impartirea acést'a a
muncei sele, rezultatulu ajunsu este,
dupa cum ne-amu pututu convinge din
responsurile eleviloru si elevelorú, a-
própe pe deplinu multiamitoriulu Din
invetiatur'a religiunei, din cetate, scri-
ere, computulu elementariu, din gra-
matica s. c. a. responsurile urmau in
tóte despartiemintele cu precisiune si
bine. Parintii eleviloru cari au fostu
de fatia, a buna-séma voru fi luatú
convingerea cu sine, ca copii loru au
invetiatu, si voru invetiá si de aci ina-
inte, ce-va folositoriu din acést'a tinera
scóla.

Pe o banca deosebita erau puse
lucrurile de mâna ale fetitiloru din
despartiemintele din urma. Lucrurile
aceste precum: cusaturi de camesi,
brodarii, impletituri cu acele s. a. au
fostu esecutate curatu si cu óre-care
gustu. Ele dau staruinteloru invetiá-
tórei, câtu si diligintiei eleviloru unu
bunu testimoniu, asiá încátu si in acé-
sta privintia scóla nóstra din Sibiu
cetate se afla pe o cale buna.

Ce amu dorí pe viitoriu este ca,
elevii sa se dedee a vorbí mai tare,

si prin urmare si mai desvoltu, in com-
putu, cu deosebire, sa se precizeze in-
trebárele mai bine, si — sa se tiená
esamenle cu elevii despartiti in dóue
párti la dóue termine deosebite. A
tiené pre elevii incepatori dela 4¹/₂—7
óre, si mai bine, totu incordati, este
dupa parerea nóstra prea multu si prea
ostanitoriu. Chiaru si la o scóla cá cea
din cestiune, unde numerulu eleviloru
nu este mare, multimea objecteloru re-
clama a nu se tiené esamenle intr'un'a
si de-odata cu toti elevii.

Din mai multe párti ale archidiecesei
ne sosescu rapóte despre celebrarea pa-
rastasului pentru sufletulu fericitului in dom-
nulu, marelui archipastoriulu Andreiu, in urm'a
circulariului Esc. Sele dlui archiepiscopu si
metropolitu Mironu la care ceremonia a par-
ticipatu poporulu in numeru fórté mare. Dupa
aceste rapóte in cele mai multe locuri pa-
rastasulu s'a tienutu in duminec'a urmatóre,
19 Iunii.

Aici in cetatea Sibiu s'a celebratu pa-
rastasulu in diu'a aniversaria a mortiei in
16/28 Iunie de Esc. Sea dlu archieppu alu
nostru cu asistintia numerósa, la care a par-
ticipatu unu numeru fórté insemnatu din in-
teliginti'a nóstra fára deosebire de confes-
siune.

Domnule Redactoru! Binevoiti a
dá locu in colónele pretiuitulu diuariu
ce redigetii urmatoriulu

Raportu generalu

referitoriu la societatea de lectura
„Andreiu Siagun'a“ sub decursulu anu-
lui scol. 1876/7.

Conformu statuteloru, societatea
„Andreiu Siagun'a“ s'a constituitu pen-
tru sem. I in 3 Octombrie 1876, iér'
pentru sem. II in 13 Februaru 1877.
Sub conducerea dlui prof. I. Popescu
au lucratu in cea mai buna armonia
spre a ajunge la scopulu prefiptu,
avendu de oficiali: vice-presedinte:
Nicolau Cado cl. a. III; notariu: Basiliu
Socolu, cl. a. III, controloru Nicolau
Ivanu, cl. III, bibliotecariu D. Fagara-
sianu, cl. II, vice-bibl. I. Gavrasiu, cl. I,
redactoru Bas. Demianu, cl. III, iér'
cass'a s'au administratu de comitetu.
Membrii comitetulu: Leone Popescu
si G. Sghimbea cl. III, A. Pecurariu si
I. Gog'a cl. II, Remu Rosc'a si B. Ba-
lanu cl. I.

Numerulu membriloru au fostu
in sem. I 63 ord. si 1 ajut. iér' in
sem. II 44 ordinari si 2 ajutatori. So-
cietatea in decursulu anulu a tienutu
12 sied. ordinarie, 4 estraordinarie si
un'a publica.

In cele 12 sied. ordinarie si cele
4 estraordinarie s'au adusu mai multe
concluse privitorie la inaintarea so-
cietáti si modificarea statuteloru, mai
departe s'au cetitu elaborate incurse
dela membri in fóia „Mus'a“, si s'au
declamatu poesii de cátra membri.

Siedinti'a publica s'a arangiatu in
memori'a fericitului archiepiscopu si
metropolitu Andreiu Siagun'a in pre-
sér'a de 30 Novembre 1876, a cárei pro-
grama s'a publicatu in acestu diuariu.

Biblioteca societáti cu incepu-
tulu an. scol. cur. a constatu din 676
opuri in 945 volumi; numerulu cár-
tiloru la finea an. 1876/7 e de 765
opuri in 1105 volumi, deci in decur-
sulu anulu s'a inmultitu bibliot. cu
89 opuri in 160 volumi. Din acestea
38 suntu donate de urmatorii domni:
dlu Dr. Iosifu Hodosiu, dlu ases. cons.
Z. Boiu, rever. d. T. Cipariu, dlu P.
Petrescu, dlu I. C. Bianu, stud. la fa-
cultatea din Bucuresci, dlu Titu Budu
din Gherla, dlu prof. I. Popescu, dlu
C. Bresoianu din Bucuresci, Societatea
acad. rom. din Bucuresci, dlu I. Cretiu
subpretore din Sibiu, dlu Georgiu
Susmanu, directoru in Dobra, dlu I.
Bechnitiu, D. I. Cetatienu. Celelalte le-a
procuratu societatea pe bani.

Diurnale a primitu societatea gra-
tuitu urmatórele: „Telegrafulu Rom.“
cu „Foisior'a“, „Transilvani'a“, „Con-

vorbiri literarie“, „Albin'a“, „Biserica si
Scóla“, din Aradu, „Scóla Romana“
din Sibiu, „Highien'a si Scóla“ din Ti-
misiór'a, „Unirea Democratica“ din Bu-
curesci, „Ialomiti'a“ din Calarasi si
„Revista Scientifica“ din Bucuresci.

La inceputulu an societatea a
avutu unu capitalu de 113 fl. 42 cr.,
in decursulu an. perceptiunile au fostu
140 fl. 13 cr. iér' erogatiuni 187 fl.
70 cr., starea actuala a casei e dar'
65 fl. 85 cr.

Aducendu acestea la cunoscinti'a
on. publicu nu putemu la acestu locu
a nu dá espresiune simtieminteloru
nóstre de recunoscintia si multiamita
dloru donatori si dloru redactori, cari
au binevoitu a ne tramite gratuitu
pretiuitele loru diurnale si sperám
ca nici pe venitoriu nu-si voru de-
trage sucursulu loru in interesulu ina-
intárei tinerimei románe.

Sibiu 19 Iunie 1877.

Pentru societatea „Andreiu Siagun'a“

Nicolau Cado, m/p.
vice presied. societáti.

Bas. O. Socolu, m/p.
notariulu societáti.

Sibiu, 25 Iunie (7 Iuliu) 1877.

Domnule Redactoru!

Din contribuirile de bani colectate
pentru ajutorulu ranitoru ostasi ro-
máni din Romani'a publicate in N-rii
40, 41, 42, 43 si 47 ai „Tel. Rom.“
amu administratu la destinatiune sub
adress'a dlui Dimitrie Gr. Ghic'a, pre-
siedintele societatii románe „Crucea
rosia“ la Bucuresci, sum'a de 1501 fl.
17 cr. v. a., prefacuti in 2966 lei 73
bani despre a cárei'a primire, susnu-
mitulu domnu presiedinte mi a tra-
misu urmatórea adeverintia:

Nr. 279 Recepisei.

Societatea „crucei rosie“ din Roma-
ni'a. Subscriere pentru ajutorulu ra-
nitoru. Dn'a Iudít'a Macellariu din
comun'a Sibiu.

„Lei: dóue mii nóue sute siese dieci si siese;
bani: 73.“

Se certifica de noi primirea sumei
aretate mai susu.

Anulu 1877 lun'a Iunie.

Tacu Dimitrescu

cassierulu eforiei spita-
leloru civile Bucuresci.

Binevoiti a publicá acést'a in proc-
simulu Nr. alu „Tel. Rom.“ si totu-
odata a continuá publicarea contribui-
rilor ulterioare.

Iudít'a Macellariu
colectanta.

Contribuiri de bani,

pentru ostasii románi râniti din Romani'a.

A.

Dr. Alessandru Mocioni, poses-
soru in Capolnasiu 200 fl.
Famili'a Nic. Popoviciu din O-
rascia 5 „
Famili'a Bas. Petri din Sibiu 5 „
Ionitia Morariu, economu in
Sibiu 5 „
Aloisi'a Sid'a si Sidoni'a Seco-
sianu din Siri'a (Világos) 2 „
Dumitru Macellariu, pretoru in
Mercuria 10 „

B.

Din colec'ta dómnelorú An'a Gallu si
An'a Filipu dela Abrudu.

	lei.	fl.
An'a Filipu	60	—
Basiliu P. Harsianu, advocatu	50	—
Ioanu Gallu, protopresbiteru		
cu famili'a	50	—
Julian'a Tobiasiu	—	10
Mari'a Trifanu	—	5
Ioanu Ternoveanu cu famili'a	10	—
Alessandru Ciur'a cu famili'a	—	3
Ros'a Henzelu	—	10
Mari'a Vladu	—	20
Iohann'a Balosu	10	—
A. Branc'a	—	5
Iulian'a Vasiiu	—	25
An'a Lobontiu	—	5
Ros'a Popu	—	5
Francisc'a Sterc'a Siulutiu	—	3

	lei.	fl.
Ludmil'a Draia	—	2
Mari'a Visia	—	5
An'a Lazaru	—	2
An'a Ivascu	—	1
Elen'a Cergedi	—	1
Margaret'a Balt'a	—	1
Artemiu Trifanu	—	1
Mari'a Balt'a	20	—
Alessandru Babutiú	30	—
Alessandru Vasilie	20	—
Petru Rusu	10	—
George Morariu	10	—
Ioanu Letierna	10	—
Georgiu Mer'a	10	—
Teresi'a Rosioganu	10	—
Petru Ghiónc'a	10	—
Nicolae Anc'a	10	—
An'a Telegutiú	20	—
Sofi'a Manea	20	—
Nicolau Hazu	—	1
Ioanu Manovicu	30	—
Susan'a Neagu	30	—
Elisabet'a Cióra	20	—
Ioanu Cióra	20	—
Alessandru Anc'a	25	—
Nicolau Ghionc'a	40	—
Alessandru Mladinu	50	—
Sofi'a Germanu	20	—
An'a Merdi'a	20	—
Petrutiú Rusu	40	—
Ioan'a Telegutiú	40	—
Simeonu Morariu	30	—
Iosifu Danciu	20	—
Simeonu An'a	20	—
Alessandru Marcu	20	—
Ioanu Anc'a	30	—
Petru Costea	20	—
Aronu Merdia	30	—
Mari'a Posioganu	20	—
Solomonu Caroiu	10	—
Sum'a	940	332

Recapitularea

sumeloru de bani colectate pentru a-
jutorirea ostasiloru romani raniti din
Romani'a, dupa listele publicate in
„Telegrafulu Romanu“ si anume:

	lei	bani	fl.	cr.
I. List'a din Nr. 40	1342	50	287	50
II. „ „ „ 41	623	—	110	—
III. „ „ „ 42	73	—	69	—
IV. „ „ „ 43	—	—	22	—
V. „ „ „ 47	70	—	178	—
de totu	2108	50	666	50

Cele publicate
in Nr. presinte 940 — 332 —
Sum'a totala 3048 50 998 50

Sibiu, 25 Iunie (7 Iuliu) 1877.

Iudít'a Macellariu
colectanta.

Continuarea oferteloru in obiecte

pentru ostasii románi râniti din Romani'a.
kg. scame

Aloisi'a Sid'a si Sidoni'a So-
cosianu din Siri'a (Világos) 670 „
Julian'a Lazarovicu din Usu-
seu in Banatu 650 „
Lucreti'a Nemesiu totdeacolo 650 „

Din list'a d-nei Agapi'a Drocu in
Mercuria:

	panza:	metrii	ctm.
Saft'a Balomiru din Mercurea	3	—	
An'a Danu Gelju	2	5	
An'a G. Bunea	1	5	
An'a N. Dragomiru	2	5	
An'a I. Campianu	1	5	
Mari'a S. Flesieriu	2	5	
An'a I. Flesieriu	2	5	
Vasi'a I. Heljiu	2	5	
Mari'a M. Beu din Apoldulu infer.	4	—	
Mari'a I. Bosanu	4	—	
Mari'a T. Dragomiru	5	—	
Susan'a Cristea	6	—	
Mari'a Oresténu	2	5	
An'a Giurc'a	2	5	
An'a Munteanu	2	5	
Mari'a Govozdea	2	5	
Susan'a Curea	2	5	
Ruj'a I. Lazaru	1	5	
Mari'a M. Beu	4	—	
An'a Nicor'a	3	5	
Mari'a I. Mog'a	2	5	
Sumz'a N. Pop'a	4	—	
Elen'a M. Toparceanu	3	—	
An'a M. Cacoveanu	2	5	
Elisabet'a Nicor'a	2	5	

	m.	ctm.
Sumz'a Neagu	2	5
Ioan'a D. Toparceanu	2	5
An'a C. Domnariu	2	5
Elisabet'a Oresténu	2	—
Ravec'a I. Toparceanu	2	5
Ioanu D. Bejiu din Rodu	1	5
Elen'a D. Cornea	3	—
Elen'a I. Rabu	1	5
Mari'a D. Draganu	2	5
Elen'a M. Bejiu	1	5
Ioan'a N. Genie	2	5
Elen'a I. Mog'a	4	—
Salomi'a I. Mog'a	2	5
Salomi'a G. Beu	3	—
Elen'a D. Petru	1	5
Agapi'a Drocú din Mercurea	5	pach.

scame de Dr. Brun's.

(Va urmá.)

Judi'a Macelariu.

Varietáti.

* *Jubileulu de 50 de ani de servitiu alu vice-comitelui Adolf Giebel.* Vineri in 24 Iunie (6 Iuliu) a. c. serbá vice-comitele comitatului Sibiului si fostulu primariu alu cetátiei Sibiú Adolf Giebel jubileulu seu de 50 de ani de servitiu. Cu acésta ocaziune jubilarulu a primitu felicitári dela reprezentantia comunala, dela amplotiati comitatensi si magistratuali, si dela tóte celelalte oficiolate si corporatiuni civile si militare.

Consistoriulu nostru sub conducerea Escel. Sele dlui arhiepiscopu si metropolitu *Mironu* inca i-a adusu jubilarulu felicitári se se cu acésta ocaziune.

Amplotiati comitatensi si ai magistratului cetátiei dedura jubilarulu in semnu de stima unu pocalu de argintu cu inscriptiunea in limb'a germana: „prea meritului vice-comite si vechiului primariu Adolf Giebel cu ocaziunea jubileului de 50 ani de servitiu, din partea amplotiatiului comitatului si a cetátiei Sibiú.“

Cu bucuria participámu si noi la felicitári aduse jubilarulu, cáci atátu in contactulu privatu, cátu si in celu oficiosu amu ayutu ocaziune a stimá intr'ensulu pre unu barbatu de o rara conscientiositate in afacerile sele oficióse si de o deosebita nobletia de caracteru.

(†) *Necrologu.* An'a Todea, venerabil'a preotésa veduva din Albacu, marti in 19 l. c. dupa unu morbu repentinu 'si dedú sufletulu in mânilé creatorulu in alu 54-le anu a vietiei sele pline de fapte nobile. Ea s'a nascutu in anulu 1823, in 1837 s'a casatoritu cu prea demnulu preotu din Albacu *Dimitriu Todea*, cu care traí in cea mai buna intielegere pâna in 23 Iunie 1873, cându crud'a mórte i rapí pe demnulu seu sotiu.

In viéti'a sea de 54 ani n'a doveditu decátu virtute si moralitate bunatate si abnegatiune; — scopulu ei a fostu de a putea face sacrificie in totu loculu unde erá necesariu; — pentru mai multi ómeni seraci din poporulu seu a fostu mama, a fostu mângaiere.

Dorinti'a ei a fostu sa-si créscá copiii amesuratu recerintieloru tempulu implantendu in ei onórea si unu caracteru firmu.

Pre in Domnulu adormit'a o deplángu fiii sei: Ioanu Todea parochu in B. Cerbu, Nicolau proprietariu in Albacu, Dimitriu si Georgiu; — ficele sele Mari'a, Rafil'a, Agafti'a si Sanfir'a, o deplángu toti acesti'a cá pe o mama, care le-a datu viéti'a si a implantatu in ei iubirea cátra dens'a; — o deplángu nepotii sei Ioanu Todea teol. abs. si primariulu comunei Albacu, si Absolonu Todea, juristu in Clusiu.

Inmormentarea a ayutu locu joi in 21 Iunie, servitiulu se indeplini in biserica gr. or. din locu cu tóta solemnitatea.

Unulu dintre cei mai multu intristati.

* Cetímu in „Osten“: *Vien'a 30 Iunie.* Din Oradea-mare ni se referéza, ca episcopulu de acolo romanu greco-catolicu a arangiatu o serbatóre solemná pentru jubileulu de 100 de ani alu diecesei, cu care ocaziune s'au radiecatu toaste pentru Pap'a, pentru magiari, pentru Tisza etc. etc., tóte in limb'a magiara séu latina, unu singuru cuventu romanescu inse nu s'a auditu din gur'a nimenui. Nu ne sfimú a dice, ca procederea acésta este chiaru unu scandalu ne mai auditu, cáru'i a i s'a facutu verfu prin acea impregiurare, ca unulu din participatori la acestu simposiu magiaru avú tristulu curagiú a radieca unu toastu pentru — „armonia cu magiarii“. — Barbatulu, care a facutu acésta, se chiama *Alessandru Romanu*, — aru fi mai bine, déca si-arú schimbatá numele in *Sándor Magyar*, — a fostu mai nainte redactoru la jurnalulu „*Federatiunea*“, care pe atunci se distingea prin o tenuta binisioru corecta; acestu barbatu fú tramisú in dilele trecute de magiari la Bucuresci spre a seduce Romani'a la opositiune contr'a Rusiei, cá apoi cu atátu mai usioru se cada victima intrigeloru magiare. Ne mirámu numai, ca nu s'a toastatu si pentru armonia cu turcii, basibozuci si cerchezi, si la finea acestei solemnitati memorabile tenute in cas'a unui prelatu românú, nu s'a facutu si colecte pentru vulneratii turci. Cum póte dlu Sándor Magyar toastá pentru o armonia, carea din partea acelor'a cu cari aru fi sa existe se refusa cu atátu cinismu? Séu procedatu-au magiarii, — cá se vorbimú numai despre intemplári mai recente, cându ei n'au concesu románilor nici bateru facerea de colecte pentru vulneratii din Romani'a, — in intielesulu gloriificatoriulu lor dela banchetulu episcopulu din Oradea mare.

Séu dóra procedu diurnalele lor in acelu spiritulu, cându di de di insulta in modulu celu mai de josu totu ce e romanescu? Déca caus'a romána n'aru avea unu reprezentante mai bunu si mai demnu, cá acea societate rara in felulu seu, carea saturându-se bine la mész'a episcopésca din Oradea mare a eruptu in cuventári si simtieminte magiare, atunci caus'a románilor aru stá fórte reu si poporulu românescu n'aru avea altu viitoru decátu amar'a sclavia magiara. Pentruca, déca acei'a cari voru sa fia conducatori, scriu pe stégulu lorú servilismulu celu mai uricosu si saruta cismele acelor'a, cari i regaléza cu piciorulu, atunci nu e nici o mirare cându massei celei mari a poporulu se ascrie jugulu celu mai apasatoriu. Insa spre norocire, poporulu românescu, unu poporu de 12 milióne suflete, este de trei ori atátu de tare cá poporulu celu atátu spiritualminte cátu si fisice nefructiferu alu magiariloru.

* *Magistratulu sibiianu publica ca cas'a obstésca pentru bolnavi si-a inceputu activitatea si solvesce pentru membrii sei desdaunarea pe semestrulu I.*

Tacs'a de primire cu 60 cr. pentru semestrulu alu doilea o primesce de acum cas'a alodiala.

* *„Monitoriulu oficial“ din Romani'a publica urmatoriulu decretu pentru acordarea unei medalie Bene-Merenti:*

Acordámu medalia *Bene-Merenti* clas'a II:

Dlu N. T. Orasiianu, directorulu „*Monitorulu oficial*“ si imprimariei statului pentru spiritualele sele productiuni literare, in tempu mai bine de 20 ani, si pentru patriotic'a sea poesi'a „*armatelorú románe*“.

Lumea, dice „*Timpulu*“, se mira multu de acésta decorare; aci este obtesce cunoscutu ca mai totalitatea scrieriloru noului decoratu se resuma in pamflete cele mai multe ori cinice si murdare publicate in „*Nichipercea*“.

Locu deschisu*).

Domnule Redactoru! Permitene ca suntemu necesitati a te molestá cu a-

*) Redactiunea reiapta dela sine responsabilitatea pentru cele cuprinse in acésta rubrica.

ceste orduri, rugându-te a ne luá drépt'a nóstra causa in stimat'a fóia a multu onoratu domniei tale, de óre-ce noi nu mai putemu mai departe suferi, si paharulu amaraciunei s'a umplutu pâna in gura, incátu a inceputu acum a se versá. Cându vedemu ca comun'a cea mai insemnata, si cea mai de frunte, poporulu românú celu mai sirguitoriu din totu Banatulu, este datu de prada la vre-o cáti-va ómeni demoralisati, din partea superioritátiei diecesane.

Sub episcopii precedenti infflorea biserica in acésta comuna, erá cea mai mare pace, linisce si buna intielegere intre credinciosii apartienatori de acea biserica, dar' acum s'a semenatu intre credinciosi sementia imparechiárei, a atitiárei, a neintielegerei, a turburárilor, a intrigiloru si a resbunárei, nu numai intru acésta comuna, ci si in nenumerate alte comune de prin Banatu.

Aci este vorb'a de comun'a si de locuitorii gr. or. románi din Banatu-Comlosiu.

Espirandu in anulu trecutú periodulu de trei ani pentru comitetulu si epitropia parochiala, si trebuindu a se alege altu comitetu si epitropia, o mâna de ómeni cari inca la alegerea cea de pre urma a ablegatiloru la diet'a tieréi, au datu cincii voturi lui *Vicentiu Babesiu*, si cari de atunci se si numescu babesisci voindu a formá partida si in biserica, s'au silitu in totu chipulu sa ajunga in comitetu si epitropia parochiala; dar' noi cunoscendu ce feliu de ómeni suntú, si ce trebuintia au, de feliu nu i-amú lasatu a se alege acei'a.

Vediendu ei ca nu-si potú ajunge tient'a cá sa fia alesi; au facutu scandalu, incátu a fostu necesitatu presiedintele sinodului parochialu a disolvá sinodulu.

Dupa acea a facutu aretare ca presiedintele ordinariu a sinodului parochialu, aru fi caus'a pentru care nu'si potú ei ajunge tient'a, au cerutu comisariu consistorialu, sub a cáru presiedintia sa se tiena alegerea, ce li s'au si acordatu.

Inse nici sub acésta nu li-au succesu; atunci cá sa fia scandalulu si mai mare, si cá sa se disólve sinodulu, si cutítu a scosu unulu din acésta partida in contr'a majoritátiei.

Pe urma au cerutu pe capulu partidei lorú pe *V. Babesiu*, si li s'au si esmisu; ce resultatu au ayutu acea esmitere, se póte vedea din protestulu datu de noi si subscrisu de 280 de insi in contr'a pasirei aceluia'si comisariu consistorialu, care protestu si avemu onóre a-laturá sub 1 spre publicare.

Incepându-si acum acestu comitetu si epitropia parochiala ilegala, lucrári se sele, ni se radica perulu in capu cându gândimú la ilegalitáti, falsificári si nelegiurire cele multe ce le-au comisu acestu comitetu si epitropia parochiala, care totu-déun'a au fostu din partea nóstra la locurile competente aretate, inse tóte mintonu netedite; care tóte mai tardiu pre largu le vomú dá publicitátiei, dela inceputu, pâna in capetu. La care apoi au si urmatu mai multe proteste ce avemu onóre a le alaturá spre publicare sub 2, 3 si 4.

Ca si pâna atunci, pâna cându vomú descrie pe largu tóte nedreptáti ce s'au facutu cu noi, sa póta on. publ. vedea cum s'au traganatu in adinsu si sistematice — acésta octroare ilegala pusa in cárc'a nóstra cu fortia prin *V. Babesiu* a comitetului si epitropiei parochiale — prin superioritatea diecesana.

Acum nu scimú de acea cá sa nu compromita pe *Babesiu*, carele au facutu ilegalitatea, séu din alta óre-care causa.

Destulu ca prelánga tóte prote-

stele nóstre*); si prelánga tóte ca trei epitropi au resignatu, si in locurile acestor'a au si alesu sinodulu parochialu ordinariu alti trei. Ba si intregu comitetulu au resignatu, superioritatea diecesana totusi au ordinatu, cá epitropi alesi, sa se destitue iérasu, si sa asieze pe epitropii si comitetulu ilegalu octroatu de *Babesiu*.

Maltratarea si-au ajunsu acum culmea, dar' totu asiá si amaraciunea nóstra, si nu suntú de ajunsu aceste nedreptáti, ci ne persecvéza acum si unu preotu alu nostru, pentru intrigile si ilegalitáti, partidei acesteia demoralisata.

Voindu a ne stinge lumin'a, si a ne lasá umbr'a si intunereculu, cá asiá dóra orbecându si noi prin intunerecu, sa ne póta apoi cu atátu mai tare cutriera in picióre.

Dar' pâna cându Dómne, pâna cându! ca dóra nu au peritu dreptatea cu totulu de pe pamentu!

Te rugámu de nou multu on. dele redactoru, cá sa ne primesci si aperi caus'a nóstra cea drépta in prea pretuit'a fóia a m. on. d-tale.

Remónemu cu cea mai distinsa stima.

Banatu-Comlosiu in 18/6 Iun. 1877.

Alu m. on. d-tale onoratori

Mai multi locuitori gr. or. románi din B. Comlosiu.

*) Aceste proteste se afla in copia la redactiunea „*Tel. Rom.*“

Burs'a de Vien'a.

Din 25 Iunie (7 Iuliu) 1877.

Metalicele 5%	60 95
Imprumutulu nat. 5% (argintu)	66 65
Imprumut. de statú din 1860	112 40
Actiuni de banca	798 —
Actiuni de creditu	145 30
London	125 35
Oblig. de desdaunare Unguresci	75 50
„ „ „ Temisioresne	74 —
„ „ „ Ardelenesci	73 75
„ „ „ Croato-slavone	84 —
Argintu	109 —
Galbinu	5 96
Napoleonu d'auru (poli)	10 02
Valut'a nóua imperiale germána	61 60

Nr. 55/1877.

Edictu.

An'a *Iosifu Sig'a*, maritata *Teu Gaurusiu*, din Apoldulu superioru comitatulu Sibiului, carea de 7 ani a parasitu pre legiuitulu ei barbatu susu numitu, nesciindu-se ubicatiunea ei se citéza a se presentá pâna in 15 Apriliu 1878 inaintea subsemnatului scaunu ppresbiteralu, cáci la din contra procesulu divortialu intentatu asupr'a-i se va pertractá si decide si in absentia ei.

Mercurea 13 Iunie 1877.

Scaunulu ppresbiteralu alu tractului *Mercurei*.

I. Drocú m/p.

1—3

adm. prot.

Edictu.

Ioachimú Ioanu Grozea din *Fel-dióra*, comitatulu *Brasiovului*, carele de 3 ani si 8 luni a parasitu pre femeia sea *Susan'a Vasilie Tausu*, fára a se scí ubicatiunea lui, se citéza a se presentá inaintea subsemnatului scaunu ppresbiterale in terminu de unu anu si o di, cáci la din contra procesulu divortialu asupr'a-i intentatu, se va pertractá si decide si in absentia densului.

Brasiovu 16 Octobru 1876.

Scaunulu ppresbiteralu gr. or. alu II alu *Brasiovului*.

Ioanu Petricu, ppresbiteru.

3—3

Rectificare. In nr. 46 la consemnarea contribuiriloru sa se cetésca in locu de *Sofia Popovici*, *Sofi'a Peovici*.

Post'a Administratiunei.

Domnului I. C. Brasiovu. Adres'a ce ai datu n'a fostu esacta.

Domnului V. U. Cacov'a (Banat). Abonamente la „*Tel. Rom.*“ se facu numai cu bani gat'a.